

KÖY OKULLARIMIZIN İHTİYAÇLARINI SAĞLAMA P R O B L E M İ

Cavit Oral BİNBAŞIOĞLU

Haymana 1. Bölge Geziel
Bağöğretmeni

Bugünkü anlamda iyi bir okul bir eşya okulu, iyi bir öğretim bir eşya öğretimi halini almıştır. Öğrencilerin bir konuyu lâyikiyle inceleyip, hakiki bilgi kazanabilmeleri ve kazandıkları bilgileri hayatları boyunca istifade edilebilir bir şekilde canlı tutabilmeleri için buna mutlak zaruret vardır. Fakat, bugün, bizim köy okullarının en fazla muhtaç olduğu, öğretmen arkadaşları ve yakın ilgilileri en fazla üzen şey de budur. Bir köy okulunun yapısını düşünürken o okulun içerisine donatılacak malzemenin ne suretle sağlanacağını da düşünmeliyiz. Köy okullarına bir demirbaş eşya sağlamanın ne kadar zor olduğunu yakın ilgililer iyi bilirler. Bu, belki, köye bir okul yaptırmak kadar zor bir iştir. Bunun için köyde okul binası yapılırken aynı zamanda okulun zarurî ihtiyaçlarının da sağlanması gereken bir iş olduğuna inanmalıyız. Ekseriya bu fikrin aksine hareket ediyoruz. Köye bir okul yaptırdıktan ve öğretmen gönderdikten sonra öteki işleri İhtiyar Kurullarının üzerine bırakıyoruz. Halbuki buraya kadar yapılan işler, köy eğitimi dâvasının bir nihayet noktası değil, ancak bir başlangıçtır. Köyde asıl iş, asıl hareket bundan sonra başlayacaktır.

Öğrencilerin okula yerleştirilmesi ve okulda öğretim, eğitimi verimli kılabilmek için köy okullarının bayrak, sıra, yazı tahtası, soba, masa, okul zili, okul başlık ve mühürü, dolap, sandalye, yazı taktarı, İlk Okul Programı, İlkokullar Yönetmeliği, yangın malzemeleri gibi pek zarurî; çeşitli harita ve kitaplar, dosyalar, içme suyu tertibatları, akşam okulu için aydınlatma malzemeleri, süpürge, istampa, tampon, sürahi, termometre, ecza dolabı ve yeter miktarda ilaç, çeşitli kırtas gibi zarurî; adese, uzunluk, ağırlık ve hacim ölçüleri, keser, testere, törpü, ege, kerpeten, burgu, torna-vida, matkap, mengene, çeşitli çivi, vida ve tahta gibi çocukların ders ve iş araçları ile sanat, ziraat âlet ve

malzemelerine ihtiyacı vardır. 4274 sayılı kanuna göre bunlardan birinci ve ikinciler köy bütçesi yoluyla, diğerleri de öğrenci velileri tarafından temin edilmesi gerekmektedir. Fakat, tatbikatta her iki şekilde de birçok müşkülâtla karşılaşmaktayız. Köy bütçesi yoluyla temin edilmesi gereken eşyalar için lüzum eden ödenek, adı geçen kanunun 18-22. madde hükümlerine göre okul başöğretmenlerince zamanında köy ihtiyar heyetlerine teklif edilerek veya bütçeyi tasdika memur makam tarafından bütçeye konuyor. Fakat köy bütçelerine konan bu ödenekler, zamanında tahsil edilerek lüzumlu oldukları yerlere sarfedilemiyor. Köy ihtiyar kurulları bu meselede titiz davranamıyorlar. Bunun

B A Y R A K

*Bayrak namus ve şandır,
Uğrunda can verilir.
Bayrak da bir vatanıdır,
Yurdunu seven bilir.*

*Rengi kanım gibi al,
Şanlı, güzel bayrağım.
Adın büyük ve kutsal,
Yaşa, yüksel bayrağım.*

V. C. AŞKUN

için her yıl: «Bu sene ekinimiz iyi olmadı, köylümüz çok fakir, gelecek sene inşallah yaptırırız» gibi türlü mazeretler ve vaatler de ileri sürerek kendilerini haklı gösteriyorlar. Her yıl bu şekil mazeretler böyle devam etmekte, öğretmen arkadaşlarımız da, değil diğer malzemeleri, bir süpürgeyi dahi ihtiyar heyetlerine temin ettirememktedirler.

Okulların — hele kuruluş yıllarında olan okulların — yukarıda saydığımız neviden ihtiyaçlarının temin edilmesi, okul ihata duvarının veyo okul uygulama bahçesinin duvarlarla çevriltilmesi işleri dolayısıyla birkaç yıl için 300-400 liralık ödeneğe ihtiyacı vardır. Lüzumlu okul ihtiyaçları temin edilmedikçe kuru okul binası, öğretim ve eğitime yaptığı hizmet bakımından bir mâna ifade etmiyor. «Fikirleri çocukların dimağına sade gözler ve

kulaklar vasıtasıyla değil, daha ziyade maddeler yolu ile yerleştirmek, hakikatleri ve fikirleri tamamiyle kavramak için onlara doğrudan doğruya yaşamak ve tatbik etmek» imkânı vermek diye vasıflandırılan yeni okul veya aktif okul, ancak okula yeter miktarda ders ve iş aracı temin edilmesiyle mümkün olur. Köy okulu aktif okul, yeni okul olmak mecburiyetindedir. Aksi halde köy dâvasına verdiğimiz emek ve ehemmiyet boşa gitmiş olur. Okul ihtiyaçlarının temini için kanunlarımızda mevcut hükümler ve müeyyideler köy okullarımızın bu ihtiyacını emniyetle ve tezelden sağlanmaya kâfi değildir. Köy okullarının bu problemi, çocuklarımızın istikbâli bakımından daha pratik usullere başvurmamızı icabettiriyor. Diğer köy eğitimi meseleleri yanında bu meseleyi de ehemmiyetle incelemekte ve bir sonuca bağlamada vakit geçirmemeliyiz.

Bu meselenin hallinde içinde bulunduğumuz şartlara uyan bir çare şudur: Okulu bulunan köylerde her erkek vatandaş bir miktar ilk öğretim vergisine tâbi tutulmalıdır. Bu takdirde her yıl köy okullarının ihtiyaçları ilçe kaymakamının başkanlığında millî eğitime ilgili kişilerden mürekkep bir kurul tarafından tesbit edilmeli ve sıraya konmalıdır. Tesbit edilen ve sıraya konulan işler veya her okulun zarurî ihtiyaçları, ders ve iş araçları ile sanat ve ziraat âletleri yine bu kurulun vereceği bir kararla ve toplanan para ile temin edilmelidir.

Bu suretle köy okullarının ihtiyaçları daha emin yoldan, daha kolay, — malzemeler toptan satın alınacağı için — belki de daha ucuza temin edilmiş olur. Köy okullarımızın ihtiyaçlarının bu yolla sağlanmasıyla hem çocuklarımızın eğitim ve öğretimleri modern pedagojinin istediği yolda yürüyecek, hem de öğretmen arkadaşlarımızı türlü güçlük ve sıkıntılardan kurtaracaktır.